

UNGDOMSUDDANNELSER 1. juli 2021

EUX baner vej for både beskæftigelse og uddannelse

ANALYSE

Udarbejdet af
Mie Dalskov Pihl
Chef for registeranalyse

Frederik Søborg
Stud.polit.

EUX-uddannelsen er en forholdsvis ny uddannelse, hvor man både får en erhvervsuddannelse og en gymnasial uddannelse - og dermed får mere direkte adgang til at læse videre. Denne analyse viser, at to ud af tre af de nyuddannede med en EUX er i lønmodtagerjob efter endt uddannelse. Hver sjette EUX'er er gået i gang med at læse videre året efter endt uddannelse. Halvdelen af dem går allerede i gang samme år, som de færdiggør deres EUX.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Hovedkonklusioner

- 65,6 pct. af de nyuddannede faglærte med en EUX fra 2019 var i lønmodtagerbeskæftigelse efter endt uddannelse. Andelen er størst blandt tømrere, handel og detailuddannede.
- 15,6 pct. af de faglærte med en færdiggjort EUX i 2019 var i gang med en videregående uddannelse året efter. Andelen var højest blandt elektrikere og hos smede og mekanikere.
- Blandt nyuddannede faglærte med en færdiggjort EUX i 2020 var godt 7,7 pct. i gang med en videregående uddannelse samme år som de færdiggjorde deres erhvervsuddannelse
- Mellemlange videregående uddannelser er de mest populære blandt nyuddannede faglærte med en EUX.

EUX er en uddannelse, der består af en erhvervsuddannelse og en gymnasial eksamen. Man har både fag og undervisning, der hører til erhvervsuddannelsen, og fag på gymnasialt niveau. Det vil sige, at man kan kombinere en uddannelse til fx murer, elektriker, pædagogisk assistent, smed eller en lang række andre erhvervsuddannelser med et gymnasialt eksamensbevis.

De, der får en EUX, får både svendebrevet, men også muligheden for at begynde på en videregående uddannelse på samme vilkår som en gymnasial uddannelse.

De første pilotforløb med EUX blev sat i gang i 2010-2011, og med EUD-reformen i 2015 blev mulighederne for EUX forbedret¹.

I denne analyse har vi undersøgt, hvad EUX'erne laver efter, at de har fået deres erhvervsuddannelse.

Ud fra detaljerede registerdata fra Danmarks Statistik har vi undersøgt, hvor mange nyuddannede faglærte med en EUX, der er lønmodtagere og hvor mange, der læser videre.

EUX vinder frem

Nedenstående tabel viser antallet af faglærte, der færdiggjorde deres uddannelse i 2019 og 2020 som EUX'ere. I skoleåret 2020 afsluttede knap 1.600 en erhvervsuddannelse via EUX. Året før var det tal 1.300 personer.

Der uddannes flest EUX'ere inden for kontor, handel samt tømrere og elektrikere. "Øvrige" dækker bl.a. over landsbrugsuddannede, data- og kommunikationsteknik og sundhedsservicesekretærer.

TABEL 1

Flest faglærte med EUX inden for kontor og handel samt tømrer- og elektrikerfaget

Tabellen omfatter nyuddannede faglærte, der færdiggjorde deres uddannelse som EUX'ere fordelt om uddannelsesretning og årgang.

EUX-linjer	2019	2020	I alt
Kontoruddannelser	380 personer	462 personer	842 personer
Tømrer mv.	198 personer	238 personer	436 personer
Detailhandelsuddannelser	188 personer	197 personer	385 personer
Elektriker	119 personer	160 personer	279 personer
Smed, mekaniker og tekniker	100 personer	139 personer	239 personer
Handelsuddannelser	95 personer	141 personer	236 personer
Øvrige	226 personer	232 personer	458 personer
Alle EUX	1.306 personer	1.569 personer	2.875 personer

Anm.: Omfatter nyuddannede faglærte i skoleåret 2019 og 2020, der afsluttede som EUX, dvs. UFORM (47,48,49).

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

To ud af tre er i lønmodtagerjob efter endt uddannelse

Vi har undersøgt, hvor mange EUX'ere, der er i lønmodtagerjob efter endt uddannelse. For begge årgange har vi undersøgt, hvor mange, der er i lønmodtagerbeskæftigelse ultimo november 2020. For de

uddannede fra 2019 har vi altså undersøgt deres status året efter, at de er blevet færdige, mens vi for de uddannede i 2020 har undersøgt deres status samme år, som de er blevet færdige. Ved hjælp af Beskæftigelsesministeriets DREAM-register har vi blandt dem, der ikke modtog en offentlig ydelse, undersøgt om man er i lønmodtagerbeskæftigelse i november 2020.

Det fremgår af nedenstående tabel, at 65,6 pct. af de færdige EUX'ere fra 2019 og 68,0 pct. fra 2020 var i lønmodtagerbeskæftigelse i november 2020.

De EUX'ere, som hverken er i beskæftigelse eller modtager SU, er enten på dagpenge², selvforsørgende, på barsel eller andre ydelser. De kan også være selvstændige, idet det ikke ud fra denne opgørelse er muligt at se om man er selvstændig.

TABEL 2

Mere end 60 procent af EUX'erne er i lønmodtagerjob efter endt uddannelse

Tabellen viser lønmodtagerbeskæftigelsen ultimo november 2020 for EUX-årgangene 2019 og 2020.

EUX-linjer	2019	2020
Kontoruddannelser, EUX-vej.	65,3%	54,8%
Detailhandelsuddannelser	71,8%	70,6%
Handelsuddannelser	68,4%	73,0%
Tømrer mv.	71,7%	87,4%
Smed, mekaniker og tekniker	59,0%	69,1%
Elektriker	57,1%	66,9%
Øvrige	61,9%	69,4%
Alle EUX	65,6%	68,0%

Anm.: Lønmodtagerbeskæftigelsen er udregnet på baggrund af DREAM-registeret. Man er lønmodtager, når man ikke har modtaget en offentlig ydelse. Se metodebeskrivelse.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Hver sjette læser videre året efter endt uddannelse

Vi har også undersøgt, hvor mange, der læser videre.

Af nedenstående tabel fremgår det, at ca. 15,6 pct. af EUX'erne, som blev færdige i 2019, læser videre i 2020, mens det for 2020-årgangen er ca. det halve, 7,7 pct. Opgørelsen omfatter dem, der er i gang med en videregående uddannelse på fuld tid.

Dette kan tyde på, at der er nogle EUX'ere, som går ud på arbejdsmarkedet efter endt uddannelse for derefter at vende tilbage til skolebænken senere hen og videreuddanne sig.

Øvrige dækker bl.a. over uddannede inden for landbrug, tømrere og data- og kommunikationsteknikere, som læser videre på en videregående uddannelse.

TABEL 3

Hver sjette nyuddannet EUX'er er i gang med en videregående uddannelse året efter

Tabellen viser antallet af faglærte med EUX fra årgang 2019 og 2020, som læser videre, samt andelen fra de respektive EUX-linjer, som læser videre.

EUX-linjer	Antal		Andel	
	2019	2020	2019	2020
Kontoruddannelser	29	14	7,6%	3,0%
Detailhandelsuddannelser, EUX-vej.	20	16	10,6%	8,1%
Handelsuddannelser	8	10	8,4%	7,1%
Smed, mekaniker og tekniker	30	24	30,0%	17,3%
Elektriker	49	32	41,2%	20,0%
Øvrige	68	25	16,0%	5,3%
Alle EUX	204	121	15,6%	7,7%

Anm.: Uddannelsesstatus er opgjort d. 1. oktober 2020. Videregående uddannelse dækker over KVVU, MVU og LVU. Personer som læser videre, men ikke læser enten en KVVU, MVU eller LVU er således ikke medregnet. Der er kun medtaget faglærte, som har taget en hel EUX-uddannelse. Faglærte med fuldført EUX studiekompetencegivende grundforløb er ikke taget med pga. for få observationer. Billedet for denne gruppe er dog det samme.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Flertallet af EUX'erne, som læser videre, er i gang med en mellemlang videregående uddannelse.

TABEL 4

Flest EUX'ere på de mellemlange videregående uddannelser

Tabellen viser andelen af nyuddannede faglærte med en EUX, der er i gang med en videregående uddannelse 1. oktober 2020.

	KVU	MVU	LVU	I alt
2019, EUX-vej	3,2%	10,0%	2,5%	15,6%
2020, EUX-vej	2,1%	4,3%	1,3%	7,7%

Anm.: Uddannelsesstatus er opgjort d. 1. oktober 2020.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Danmark mangler faglærte

I 2030 vil der mangle 99.000 faglærte på det danske arbejdsmarked. Det viser en [ny fremskrivning](#) af arbejdsmarkedets ubalancer, vi i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har udgivet.

Problematikken har været kendt i noget tid: Vi mangler faglært arbejdskraft, og problemet er vokset. I 2016 lavede vi en lignende fremskrivning, hvor manglen på faglærte i 2025 var [70.000](#).

Der har været politisk fokus på at sikre flere faglærte. Som et led i 2015-reformen blev der fastsat et mål på, hvor mange unge, der skulle søge imod erhvervsuddannelserne, og man havde også en forventning om at mulighederne i EUX ville tiltrække flere unge fra de alment gymnasiale uddannelser. Sådan er det desværre ikke gået.

De seneste søgetal fra marts måned i år viste, at det fortsat kun er hver femte afgangselev, der søger imod erhvervsuddannelserne. EUX-andelen er vokset, men samlet set her erhvervsuddannelserne ikke kunnet tiltrække flere unge end tidligere.

EUX'erne er en god uddannelse. Den er med til at skabe fleksible uddannelsesmuligheder, da man har direkte adgang til de videregående uddannelser på linje med de "gamle" gymnasiale uddannelser. Derudover får man en erhvervskompetence, der sikrer, at man kan gå ud og få et job, og deltage på

arbejdsmarkedet. Som denne analyse viser, så bliver begge muligheder brugt. Langt de fleste vælger dog i første omgang at gå i gang med at arbejde efter endt EUX.

Metode: Sådan har vi gjort

I denne analyse har vi undersøgt hvad nyuddannede faglærte med EUX-baggrund gør efter endt uddannelse med hensyn til lønmodtagerbeskæftigelse og uddannelse.

Vi har fulgt nyuddannede faglærte med en EUX-vej fra skoleåret 2019 og 2020. Skoleåret dækker 1. oktober året før til 30. september i året.

Dernæst har vi undersøgt de unges beskæftigelsesstatus i uge 47 i 2020, dvs. i november måned i samme skoleår (årgang 2020) eller året efter (årgang 2019) gennem DREAM-registeret. Ligeledes har vi undersøgt hvor mange, der er i gang med en ordinær videregående fuldtidsuddannelse 1. oktober 2020, dvs. samme skoleår (årgang 2020) eller året efter (årgang 2019). Her er kun medregnet personer, som læser en KVVU, MVU eller LVU.

Beskæftigelsen er udregnet residualt ud fra dem, som ikke modtog sociale ydelser i uge 47 i 2020.

Faglærte med en EUX er fundet på to måder. Ud fra DST's registrering af uddannelsesvej har vi primært udpeget EUX'erne som dem, der afslutter på et EUX-spor (UFORM som EUX-vej). Vi har dog også, som en følsomhedsanalyse, medtaget dem, der afslutter en ordinær erhvervsuddannelse, men som tidligere har fuldført "EUX studiekompetenceforløb". Dette har vi gjort for det tilfælde at nogle EUX'ere ikke er registreret som afsluttende på EUX, men at de har haft EUX-delen tidligere i deres uddannelse.

Følsomhedsanalyse: Faglærte, der har studiekompetencegivende forløb

Vi har også set på nyuddannede faglærte, der er registreret som ordinære faglærte, som tidligere har gennemført det EUX-studiekompetencegivende forløb. Disse personer har modsat EUX'erne i analysen ovenfor ikke afsluttet deres erhvervsuddannelse via EUX-vejen, men som en ordinær EUD.

Det studiekompetencegivende forløb er et 1-årigt forløb, som indeholder en række gymnasiale fag. Forløbet findes kun for de merkantile EUX-uddannelser. Vi har lavet en særskilt analyse for denne gruppe, der er registreret lidt anderledes. Ikke desto mindre adskiller resultaterne sig ikke. De faglærte, der har EUX-forløbet registreret tidligere i deres erhvervsuddannelse opfører sig på samme måde som dem, der afslutter via EUX-vejen.

TABEL 5

Faglærte, som har fuldført et studiekompetencegivende EUX-forløb, men som har fuldført en ordinær EUD

Tabellen omfatter nyuddannede faglærte på årgang 2019 og 2020, der ikke har afsluttet uddannelse som EUX'er, men som har fuldført et studiekompetencegivende EUX-forløb tidligere.

EUX-linjer	2019	2020	I alt
Kontoruddannelser	285 personer	338 personer	623 personer
Detailhandelsuddannelser	178 personer	178 personer	356 personer
Handelsuddannelser	84 personer	100 personer	184 personer
Antal faglærte	547 personer	616 personer	1.163 personer

Anm.: Omfatter nyuddannede faglærte i skoleåret 2019 og 2020 der ikke har afsluttet som EUX, men som ordinær EUD og som tidligere har fuldført det studiekompetencegivende EUX-forløb.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Det ses, at nyuddannede faglærte med et EUX-studiekompetencegivende forløb har omtrent samme andel i lønmodtagerbeskæftigelse, som de faglærte, der har afsluttet ad EUX-vejen.

TABEL 6

Lønmodtagerbeskæftigelse blandt nyuddannede faglærte med et EUX-studiekompetencegivende forløb

Tabellen viser lønmodtagerbeskæftigelsen ultimo november 2020 for EUD-årgangene 2019 og 2020 med fuldført EUX-studiekompetencegivende forløb.

EUX-linjer	2019	2020
Kontoruddannelser	64,6%	55,3%
Detailhandelsuddannelser	69,1%	74,2%
Handelsuddannelser	72,6%	74,0%
I alt	67,3%	63,8%

Anm.: Lønmodtagerbeskæftigelsen er udregnet på baggrund af DREAM.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Ser man på andelen, der læser videre, så ligger resultaterne for de faglærte, der har EUX-studiekompetencegivende forløb også i forlængelse af resultaterne for dem, der afslutter via EUX.

1 Kilde: deg.dk

2 Det gælder for ca. 13% af 2020-årgangen og for ca. 7% af 2019-årgangen.